

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/22/064893 071
Documentnummer: 306632
Datum: dinsdag 28 juni 2022
Onderwerp: Meicirculaire Gemeentefonds 2022
Bijlage(n):

Geachte Raad,

Inleiding/samenvatting

Op 31 mei jl. is de meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds gepubliceerd. Door het moment van verschijnen en de doorlooptijd die het inzichtelijk maken van de gevolgen voor Wassenaar vraagt, konden de uitkomsten niet in de Kaderbrief 2023 worden verwerkt. De voorliggende informatiebrief voorziet in de informatiebehoefte voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2023-2026.

Nieuw verdeelstelsel per 1 januari 2023

Vanaf 1 januari 2023 wordt het eerder aangekondigde nieuwe verdeelmodel van kracht. Deze is in de meicirculaire 2022 verwerkt. De afgelopen jaren hebben de fondsbeheerders samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), gemeenten en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gewerkt aan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Op 6 april jl. zijn de Tweede Kamer en gemeenten door de fondsbeheerders geïnformeerd over de invoering van de nieuwe verdeling per 1 januari 2023. Hoofddoel voor een nieuw verdeelstelsel is om de verdeling eenvoudiger en beter uitlegbaar te maken. De indeling van de clusters is logischer en globaler gemaakt en het aantal maatstaven is gehalveerd. De eerder aangekondigde verhoging van de OZB-korting van 80% naar 90% lijkt nu definitief van de baan te zijn. Dit pakt voor Wassenaar gunstig uit.

Gevolgen meicirculaire 2022

De meicirculaire 2022 laat een duidelijk voordeel zien ten opzichte van de decembercirculaire 2021. Dit komt met name door de accresontwikkeling de komende jaren en het bevroren van de opschalingskorting in de jaren 2023 t/m 2025. Een aantal van de mutaties in de meicirculaire waren al aangekondigd in de maartbrief 2022 en zijn meegenomen in de Voorjaarsnota 2022 en de Kaderbrief 2023.

De volumeaccessen van 2022 tot en met 2025 van het gemeentefonds zijn vastgelegd op het niveau van de meicirculaire 2022. Dit betekent dat deze de komende jaren niet zullen worden aangepast wat op dit punt zorgt voor financiële stabiliteit. De nominale compensatie voor de inflatie wordt wel actueel vastgesteld.

In de tabel op de volgende pagina staan de mutaties op grond van de meicirculaire 2022 ten opzichte van de decembercirculaire 2021. De afzonderlijke mutaties worden onder de tabel toegelicht. Daarna volgt een overzicht van de mutaties die (deels) al eerder zijn verwerkt in de Voorjaarsnota 2022 en zijn opgenomen in de Kaderbrief 2023.

Tot slot wordt het nieuwe meerjarenperspectief gepresenteerd

Bedragen * € 1000 + = voordeel -= nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Stand Decembercirculaire 2021	34.238	32.955	33.021	33.477	34.193
1 Herverdeling gemeentefonds		98	98	98	98
Herverdeeleffect, nominale ontwikkeling		98	98	98	98
2 Uitkeringsfactor, algemeen	1.225	3.931	4.800	5.827	2.019
Accresontwikkeling in mei 2022 ujr 2022 tm 2027	1.190	3.047	3.811	4.611	1.331
Bevriezen opschalingskorting		477	644	810	
Nominale ontwikkeling in de meircirculaire 2022 (verleggen basisjaar)		691	695	696	695
Plafond BCF, onderschrijding in jaar 2021	142				
Plafond BCF, onderschrijding in jaar 2021 (eerder opgenomen als stelpost)	-125				
Volkshuisvestingsfonds, uitname accres		-179	-182	-179	
Woningbouwimpuls, uitname accres		-119	-120	-121	
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (oa afronding)	18	14	-48	10	-7
Uitkeringsfactor, ontwikkeling					
3 uitkeringsbasis	420	201	187	190	185
Hoeveelheidsverschillen	466	205	191	195	199
Ontwikkeling uitkeringsbasis in meircirculaire 2022	-46				
4 WOZ	85	163	165	168	171
WOZ-waarden mutaties en aanpassing rekkentarieven 2023	85	163	165	168	171
5 Taakmutaties	763	275	-5	-119	-122
Inburgering: leerbaarheidstoets		7	7	7	7
Valpreventie bij ouderen (Coalitieakkoord)		-13	-19	-20	-21
Versterking dienstverlening gemeenten: Systeemleren		7	7	7	7
Energietoeslag	773				
Jeugdhulp: subsidieregeling continuïteitsregeling cruciale jeugdzorg	-10				
Jeugdzorg (coalitieakkoord)		1.279			
Jeugdzorg (eerder opgenomen als stelpost)		-1.005			
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (Coalitieakkoord)				-113	-115
Toezicht en handhaving voor EPBD III	3				
Prenataal huisbezoek	-3				
6 3 D's in het sociaal domein	61	-150	-154	-158	-161
Participatie (IU)	55	-9	-13	-17	-21
Voogdij/18+ (IU)	6	-168	-168	-168	-168
Participatie: loon- en prijsbijstelling 2022		3	3	3	3
Voogdij 18+: loon- en prijsbijstelling 2022		24	24	24	25
Decentralisatie(DU)- en					
7 Integratieuitkeringen(IU)	254	30	30	30	30
Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	-8	-4	-4	-4	-4
Inburgering (IU)	13				
Armoedebestrijding kinderen (DU)		1	1	1	1
Einde lening inburgeringsplicht	4				
Uitvoeringskosten klimaatpakkoord	212				
Extra capaciteit BOA's	33	33	33	33	33
8 Corona steunpakket	107				
Inkomstenderving 20 (Covid)	107				
9 Stelposten	-45	-45	-45	-45	-45
Maatschappelijke begeleiding statushouders	-45	-45	-45	-45	-45
Bruto nadeel (-)/voordeel (+)	2.870	4.503	5.076	5.991	2.175
Stand meircirculaire 2022	37.108	37.458	38.097	39.468	36.368

Ad 1. Herverdeling gemeentefonds

Voor Wassenaar levert de herverdeling van het gemeentefonds een voordeel op van € 97.988. Dit komt vooral omdat de eerder aangekondigde verhoging van de OZB-korting van 80% naar 90% niet door is gegaan. Hierdoor is Wassenaar geen nadeelgemeente meer.

Ad 2. Uitkeringsfactor algemeen

In de meicirculaire 2022 zijn de accessen vanaf 2022 bijgewerkt. Voor alle jaren vanaf 2022 is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accessen zijn hoger dan aangekondigd in de voorgaande circulaire en ook hoger dan aangekondigd in de startnota van het kabinet. De accessen zijn ook hoger dan eerder gemeld in de Maartbrief 2022 en bijgesteld op basis van de Voorjaarsnota 2022 van het Rijk. Zoals al was aangekondigd in de Maartbrief 2022 is de opschalingskorting voor nog eens drie jaar bevroren.

In het Coalitieakkoord van het Rijk zijn vanaf 2023 middelen voor woningbouwimpuls en volkshuisvesting opgenomen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK). Gemeenten kunnen daar door middel van een aanvraag een beroep op doen. Ter gedeeltelijke voeding van de SPUK's zijn voor de jaren 2023 tot en met 2025 eenmalig middelen aan het accres onttrokken. Het beroep op het BTW-compensatiefonds blijft in 2021 achter bij de beschikbare budgetten en wordt conform afspraak uitgekeerd aan de gemeenten. Dit leidt tot een incidenteel voordeel.

Ad 3. Uitkeringsfactor ontwikkeling uitkeringsbasis

De ontwikkeling van het aantal inwoners vanaf 2022 is ten opzichte van de decembercirculaire naar boven bijgesteld. Dit is een voordeel voor de gemeente.

Ad 4. WOZ

In 2022 zorgt een lagere WOZ-waarde voor woningen en niet-woningen dan verwacht voor een lagere korting op de algemene uitkering. Ook de aanpassing van de rekentarieven vanaf 2023 zorgt voor een positief verschil.

Ad 5. Taakmutaties

Op grond van de wet eenmalige energietoeslag lage inkomens hebben gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor 2022 wordt hiervoor eenmalig een energietoeslag beschikbaar gesteld van € 773.000.

Ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg is voor 2023 een bedrag van € 1.279.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld. Hier was eerder al een stelpost opgenomen van € 1.005.000. Het verschil bedraagt een voordeel van € 274.000.

Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden.

Ad 6. 3Ds in het sociaal domein

De integratie-uitkering 18+ Voogdij 18+ is in het kader van de nieuwe verdeling van het gemeentefonds per 2023 overgeheveld naar de algemene uitkering.

Ad 7. IU/DU/SU

Voor 2022 is een decentralisatie-uitkering uitvoeringskosten klimaatakkoord toegekend van € 212.000. Hiervan was al een bedrag van € 98.000 geraamd.

Voor 2022 en volgende jaren is een decentralisatie-uitkering extra capaciteit BOA's toegekend van € 33.000.

Ad 8. Corona steunpakket

Gemeenten hebben in 2020 een voorschot ontvangen ter compensatie van inkomstendering over 2020 als gevolg van corona. Daarbij is afgesproken dat gemeenten op een later moment, na het verschijnen van de jaarverslagen 2020, reële compensatie zouden ontvangen voor de gedeerde inkomsten over 2020. Op basis hiervan wordt nu voor Wassenaar voor 2022 een bedrag toegekend van € 107.000.

Ad 9. Stelposten

Voor begeleiding statushouders was een stelpost opgenomen van € 83.000. Hierbij werd uitgegaan van 35 statushouders. Op basis van de werkelijke afrekeningen gaat het echter om 16 statushouders. Op basis hiervan kan de stelpost met € 45.000 worden verlaagd naar € 38.000.

In onderstaande tabel worden de mutaties uit de meicirculaire verrekend met de mutaties die al zijn verwerkt in de Voorjaarsnota 2022 en Kaderbrief 2023. Dit leidt tot een nog te verwerken netto-effect van de meicirculaire.

Bedragen * € 1000 + = voordeel -= nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Bruto nadeel (-)/voordeel (+) tov decembercirculaire 2021	2.870	4.503	5.076	5.991	2.175
Accres Maartbrief 2022	538	806	1587	1829	707
Bevriezen opschalingskorting Maartbrief 2022		493	660	832	
Energietoeslag Maartbrief 2022	596				
Uitvoeringskosten klimaatakkoord na aanpassing Voorjaarsnota 2022	98				
Verleggen basisjaar		680	680	680	680
Herijking gemeentefonds		98	98	98	98
Reeds verwerkt in Voorjaarsnota 2022/Kaderbrief 2023	1.232	2.077	3.025	3.439	1.485
Saldo nog te verwerken	1.638	2.426	2.051	2.552	690

Meerjarenperspectief

De netto-uitkomsten van de meicirculaire 2022 laten het onderstaande meerjarenperspectief zien:

Recapitulatie	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo 2022 na wijzigingen Voorjaarsnota 2022	550				
Meerjarenperspectief op basis Kaderbrief 2023		336	1056	1011	-1329
Voordeel Meicirculaire 2022	1638	2426	2051	2552	690
Waarvan te bestemmen voor energietoeslag	-177				
Waarvan te bestemmen voor uitvoering klimaatakkoord	-114				
Basisstand begrotingssaldo na meicirculaire 2022	1.897	2.762	3.107	3.563	-639

In bovenstaande basisstand is nog deels rekening gehouden met het toekennen van taakmutaties en specifieke uitkeringen aan de betreffende taakvelden (energietoeslag en klimaatakkoord). Eventuele overige toekenningen maken onderdeel uit van de begroting 2023-2026.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

T.N. Kramer,
Gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.